

English with Tenses

A Simple Step-by-Step Guide to English Tenses

İngilis dili zamanları üçün sadə, addım-addım bələdçi

KEÇMİŞ

I worked.

İNDİKİ

I work.

GƏLƏCƏK

I will work.

Keçmişdən gələcəyə – addım-addım

KEÇMİŞ

İNDİKİ

GƏLƏCƏK

● Sadə və aydın qaydalar

● Real həyat nümunələri

● Məşqlər + cavab açarı

A1 – B1 · YETİŞKİNLƏR ÜÇÜN

almazenglish.com · @almazenglishcom

Understanding English Tenses

Zaman əməlin NƏ VAXT baş verdiyini göstərir. Əvvəlcə ümumi mənzərəyə baxaq.

KEÇMİŞ

Əməl indidən əvvəl baş verib.

I **cooked** dinner yesterday.

yesterday · last week · in 2019 · ago

İNDİKİ

Əməl indi və ya tez-tez baş verir.

I **cook** dinner every day.

now · every day · today · usually

GƏLƏCƏK

Əməl hələ baş verməyib.

I **will cook** dinner tomorrow.

tomorrow · next week · soon · in 2030

Hər zamanın **dörd forması** var. Forma əməlin **necə** baş verdiyini göstərir. İndiki zamanda **cook** (bişirmək) feline baxın:

SIMPLE (sadə)

Vərdis, fakt, bitmiş əməl

I **cook** dinner every evening.

Bu vərdisdir, faktdır, yoxsa bitmiş əməl?

CONTINUOUS (davamlı)

Davam edən əməl

I **am cooking** dinner now.

Əməl məhz indi baş verir?

PERFECT (tamamlanmış)

Bitib, amma başqa zamanla bağlıdır

I **have cooked** dinner. It's ready!

Nəticə indi vacibdir?

PERFECT CONTINUOUS

Əməlin nə qədər davam etdiyi

I **have been cooking** for two hours.

Müddət maraqlıdır?

12 zaman forması – bir cədvəldə (nümunə fel: "cook"):

	KEÇMİŞ	İNDİKİ	GƏLƏCƏK
Simple	I cooked.	I cook.	I will cook.
Continuous	I was cooking.	I am cooking.	I will be cooking.
Perfect	I had cooked.	I have cooked.	I will have cooked.
Perfect Continuous	I had been cooking.	I have been cooking.	I will have been cooking.

İki addımda zaman seçin

Addım	Özünüzdən soruşun	Nümunə
1	Nə vaxt baş verir? Keçmiş, indiki, yoxsa gələcək?	Yesterday at 8 p.m. → keçmiş
2	Əməl hansı tipdədir ? Vərdis? Davam edir? Bitib? Nə qədər?	Yeməyin ortasında idim → continuous
✓	İkisini birləşdirin!	I was cooking dinner at 8 p.m. yesterday.

Bələdçidən necə istifadə etməli?

Bu bələdçidə gündəlik söhbətdə ən çox lazım olan zamanları öyrənəcəksiniz (səh. 3–8). 9-cu səhifədə daha dörd zamana qısa nəzər salacaqsınız. **Yaxşı danışmaq üçün 12 zamanın hamısı lazım deyil!**

Rəng bələdçisi

- Bənövşəyi = quruluş / qayda
- Sarı = nümunələr
- Qırmızı = tez-tez edilən səhvlər
- Qırıq xətt = məşq

Present Simple

Sadə indiki zaman · Gündəlik iş, vərdiş və faktlardan danışmaq üçün.

Nə vaxt işlədilir?

1. Gündəlik iş və vərdişlər

I **get up** at 7 o'clock. My husband **starts** work at 9.

2. Faktlar və həmişə doğru olanlar

Baku **is** on the Caspian Sea. Water **boils** at 100°C.

3. Daimi vəziyyət, sevgi və hisslər

She **lives** with her parents. I **love** Italian food.

Nə qədər tez-tez? Zaman sözləri

always – həmişə

usually – adətən

often – tez-tez

sometimes – bəzən

rarely – nadir

never – heç vaxt

Həmçinin: **every day, on Mondays, once a week, at weekends, in the morning**

Yeri: əsas feldən **əvvəl** (I **always** drink tea), amma **be** felindən **sonra** (She is **always** late).

Necə düzəldilir?

	I / you / we / they	he / she / it
Təsdiq +	I work . We live in Baku.	She works . He lives in Baku.
İnkar –	I do not (don't) work. They don't eat meat.	She does not (doesn't) work. He doesn't eat meat.
Sual ?	Do you work here? Where do they live?	Does she work here? Where does he live?
Qısa cavab	Yes, I do . / No, we don't .	Yes, she does . / No, he doesn't .

Yadda saxlayın: **doesn't** və **Does**-dan sonra feldə **-s** **olmur**: She doesn't **work**. Does she **work**?

Yazılış: he / she / it + fel

Felin sonu	Qayda	Nümunə
əksər fellər	+ s	work → works
-s, -sh, -ch, -x, -o	+ es	watch → watches, go → goes
samit + y	y → ies	study → studies
sait + y	+ s	play → plays
have	qaydasız	have → has

Tez-tez edilən səhvlər

- ✗ She work in a bank. ✓ She **works** in a bank.
- ✗ Does she works here? ✓ Does she **work** here?
- ✗ I am go to work by bus. ✓ I **go** to work by bus.
- ✗ He don't like coffee. ✓ He **doesn't** like coffee.

Sıra sizdə! Present Simple ilə tamamlayın.

- My brother _____ (play) football every Sunday.
- We _____ (not / watch) TV in the morning.
- _____ your mother _____ (work) in a hospital?
- Tom _____ (study) English at night.
- They _____ (not / live) near the city centre.

Cavablar: 1 plays · 2 don't watch · 3 Does ... work · 4 studies · 5 don't live

Present Continuous

Davamlı indiki zaman · İndi baş verənlər və müvəqqəti vəziyyətlər üçün.

Nə vaxt işlədilir?

1. Məhz indi, bu anda baş verən əməl

Please be quiet. The baby **is sleeping**.

2. Müvəqqəti vəziyyət (bu həftə, bu ay)

I **am staying** with my sister this week.

3. Dəyişən və inkişaf edən şeylər

Prices **are going** up. I **am learning** to drive.

Zaman sözləri: now, right now, at the moment, today, this week, currently, Look! Listen!

Necə düzəldilir?

	Quruluş	Nümunə
+	am / is / are + fel-ing	I'm working. She's cooking.
-	am / is / are + not + fel-ing	I'm not working. They aren't cooking.
?	Am / Is / Are + mübtəda + fel-ing?	Are you working? What is she doing?

Qısa cavab: Yes, I **am**. / No, he **isn't**.

Yazılış: fel + -ing

Qayda	Nümunə
əksər fəllər + ing	work → working
-e ilə bitir: e düşür	make → making
qısa sait + 1 samit: samit ikiləşir	sit → sitting, run → running
-ie → -ying	lie → lying

Tez-tez edilən səhvlər

- ✗ I am wanting a coffee.   ✓ I want a coffee.
- ✗ She is work now.   ✓ She is working now.
- ✗ Are you work today?   ✓ Are you working today?

Hal fəlləri (like, love, want, need, know, understand, believe) adətən davamlı formada **işlənir**.

Present Simple, yoxsa Present Continuous?

	Present Simple	Present Continuous
Mənası	verdiş, rutin, fakt	indi və ya müvəqqəti
Nümunə	Anna usually works in the office.	This week Anna is working from home.
Nümunə	I drink tea every morning.	Today I am drinking coffee.
Açar sözlər	always, usually, every day	now, at the moment, this week

Mini-dialog: telefon zəngi

Sam: Hi Lena! What **are** you **doing**?

Lena: I'm **waiting** for the bus. I'm **going** to my sister's house.

Sam: Is it **raining** there?

Lena: Yes, it is! And you?

Sam: I'm **cooking** dinner. I usually **eat** out, but I'm **saving** money this month.

Lena: Good idea! Call me later.

Sıra sizdə! Tamamlayın.

- Where's Dad? He _____ (cook) in the kitchen.
- I _____ (drink) tea every morning.
- Listen! Someone _____ (sing).
- She usually _____ (walk) to work, but today she _____ (take) the bus.
- We _____ (not / watch) TV at the moment.

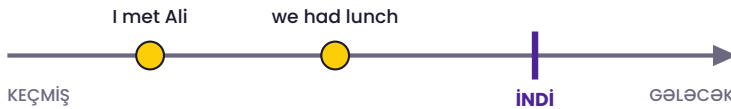
Cavablar: 1 is cooking · 2 drink · 3 is singing · 4 walks, is taking · 5 aren't watching

Past Simple

Sadə keçmiş zaman · Bitmiş keçmiş əməllər və hekayələr danışmaq üçün.

Nə vaxt işlədilir?

Past Simple keçmişdə **müəyyən vaxtda** baş vermiş **bitmiş əməllər** üçün işlədilir.

I **met** Ali yesterday. We **had** lunch together.

Zaman ifadələri

Keçmiş zaman sözləri

- yesterday, last night, last week / month / year
- two days ago, a week ago
- in 2019, on Monday, at 6 o'clock
- when I was a child

Necə düzəldilir? (bütün şəxslər üçün eynidir: I, you, he, she, it, we, they)

	Düzgün fəllər	Qaydasız fəllər
Təsdiq +	I worked / She watched TV.	I went home. / He had a shower.
İnkar –	I did not (didn't) + work.	We didn't + go out last night.
Sual ?	Did you + work yesterday?	Where did she + go ?
Qısa cavab	Yes, I did . / No, I didn't .	Yes, she did . / No, she didn't .

Yadda saxlayın: **didn't** və **Did**-dən sonra fəli **ilkin formada** işlədin: I didn't **go**. Did you **go**? ("went" yox)

Yazılış: düzgün fəllər

Qayda	Nümunə
əksər fəllər + ed	work → worked
-e ilə bitir: + d	live → lived
samit + y → ied	study → studied
qısa sait + samit: ikiləşir	stop → stopped

-ed səsi: worked (t), played (d), wanted (id)

İlk öyrənməli 16 qaydasız fəllər

go → went	have → had	do → did	see → saw
eat → ate	buy → bought	make → made	take → took
come → came	get → got	give → gave	write → wrote
meet → met	leave → left	say → said	know → knew

Həftə sonu hekayəsi

Last Saturday I **woke** up late. I **had** breakfast, **called** my mother and then I **went** shopping with my sister. We **bought** shoes and **had** lunch in a small café. In the evening I **watched** a film and **went** to bed at eleven.

Tez-tez edilən səhvlər

✗ Did you went to work?	✓ Did you go to work?
✗ I didn't went there.	✓ I didn't go there.
✗ I bought a new bag.	✓ I bought a new bag.

Sıra sizdə! Past Simple ilə tamamlayın.

- Yesterday I _____ (meet) an old friend.
- We _____ (not / go) to the cinema last night.
- _____ you _____ (enjoy) the party?
- She _____ (study) all weekend.
- Sıra sizdə: What did you do last weekend? Üç cümlə ilə deyın.

Cavablar: 1 met · 2 didn't go · 3 Did ... enjoy · 4 studied

Past Continuous

Davamlı keçmiş zaman · Keçmişdə davam edən və kəsilən əməllər üçün.

Necə düzəldilir?

	Quruluş	Nümunə
+	was / were + fel-ing	I was working. They were cooking.
-	wasn't / weren't + fel-ing	He wasn't sleeping. We weren't listening.
?	Was / Were + mübtəda + fel-ing?	Was she working? What were you doing?

was: I, he, she, it · **were:** you, we, they
Qısa cavab: Yes, I **was**. / No, they **weren't**.

Nə vaxt işlədilir?

1. Keçmişdə müəyyən anda davam edən əməl

At 8 p.m. last night I **was cooking** dinner.

2. Kəsilən əməl (when)

I **was walking** home when it **started** to rain.

3. Eyni anda iki əməl (while)

While I **was cooking**, he **was helping** the kids.

Zaman xətti: əməl yarımçıq kəsilir

Uzun əməl = Past Continuous (**was walking**)   **Qısa əməl** = Past Simple (**started**)

when + qısa əməl (Past Simple) · **while** + uzun əməl (Past Continuous)

While I was cooking, the phone rang. I was cooking when the phone rang.

Past Simple, yoxsa Past Continuous?

	Past Simple	Past Continuous
Mənası	əməl tam bitib	əməl davam edirdi (ortasını görürük)
Nümunə 1	I watched a film last night. (Əvvəldən axıra qədər izlədim.)	I was watching a film at 9 p.m. (Saat 9-da filmin ortasında idim.)
Nümunə 2	When she called, I answered . (Əvvəl zəng etdi, sonra cavab verdim.)	When she called, I was driving . (Zəngdən əvvəl və zəng zamanı sürürdüm.)

Tez-tez edilən səhvlər

X I was watch TV when she called.   **✓** I was watching TV when she called.

X I was knowing the answer.   **✓** I knew the answer.

X We was playing football.   **✓** We were playing football.

Hal felləri (know, like, want) davamlı formada işlənmir.

Sıra sizdə! Tamamlayın.

- I _____ (have) lunch when my boss called.
- What _____ you _____ (do) at nine last night?
- While we _____ (travel) to Istanbul, we _____ (meet) a nice couple.
- It _____ (rain) when I left home.

Cavablar: 1 was having · 2 were ... doing · 3 were travelling, met · 4 was raining

Present Perfect

Tamamlanmış indiki zaman · Təcrübə, son hadisələr və indiyədək davam edənlər üçün.

Necə düzəldilir?

	Quruluş	Nümunə
+	have / has + III forma	I have seen it. She has finished .
-	haven't / hasn't + III forma	We haven't eaten . He hasn't called .
?	Have / Has + mübtəda + III forma?	Have you been to Rome? Has she left ?

Düzgün fellər: Past Simple ilə eynidir (worked). Qaydasız fellər: **be – been, go – gone, see – seen, eat – eaten, do – done, write – written, take – taken, speak – spoken, meet – met, buy – bought**

Nə vaxt işlədilir?

1. Həyat təcrübəsi (vaxt göstərilir)

I **have been** to Turkey twice.

2. İndi nəticəsi görünən son hadisə

I **have lost** my keys. (I can't get in!)

3. Keçmişdə başlayıb davam edən vəziyyət

We **have lived** here for five years.

Açar sözlər

Söz	Mənası	Nümunə
ever	həyatın hər hansı anında (suallarda)	Have you ever eaten sushi?
never	heç vaxt	I've never been to Japan.
already	gözləniləndən tez (+)	She's already left.
yet	indiyədək (sual və inkarda)	I haven't finished yet . / Have you called him yet ?
just	bir az əvvəl	He's just arrived.
for	nə qədər müddət (müddət)	I've known her for two years.
since	nə vaxtdan (başlanğıc nöqtəsi)	I've worked here since 2021 / since Monday.

Present Perfect, yoxsa Past Simple?

Present Perfect	Past Simple
bitmiş vaxt yoxdur (indi ilə bağlıdır)	bitmiş vaxt göstərilir (yesterday, last year, in 2019, ago)
I've visited Paris. (heyatımın hansısa anında)	I visited Paris in 2019. (bitmiş vaxt)
Have you eaten ? (indi qarnınız doyub?)	What did you eat for lunch? (keçmiş yemək)

been yoxsa **gone**? She **has been** to Rome = getdi və qayıtdı. She **has gone** to Rome = indi oradadır.

Tez-tez edilən səhvlər

- X I have seen him yesterday. ✓ I saw him yesterday.
- X I live here since 2020. ✓ I have lived here since 2020.
- X She has went home. ✓ She has gone home.

Sıra sizdə! Tamamlayın.

- I _____ (never / be) to Japan.
- _____ you _____ (finish) your homework yet?
- We _____ (live) here _____ 2018.
- She _____ (just / leave).

Cavablar: 1 have never been · 2 Have ... finished · 3 have lived, since · 4 has just left

Future Forms

Gələcək formalar · Plan, proqnoz, vəd və qərarlardan danışmaq üçün.

WILL

will + fel (ilkin forma)
won't = will not

- **indi verilən qərarlar**
- **proqnoz (fikir)**
- **vəd və təkliflər**

I'm cold. I'll **close** the window.

I think it **will rain** tomorrow.

I **won't be** late, I promise.

Sual: **Will** you help me?

BE GOING TO

am / is / are + **going to** + fel

- **əvvəlcədən edilmiş plan**
- **indi görünən əlamətə görə proqnoz**

We're **going to buy** a flat next year.

Look at those clouds! It's **going to rain**.

Sual: **Are** you **going to** travel?

PRESENT CONTINUOUS

am / is / are + fel-ing
(+ gələcək zaman sözü)

- **dəqiq razılaşma**
- **vaxt, yer və ya şəxslər müəyyəndir**

I'm **meeting** Anna at 6 p.m. tomorrow.

We're **flying** to Dubai on Friday.

Sual: What **are** you **doing** tonight?

Hansıni seçək? Vəziyyətə uyğun gələcək formanı seçin.

Vəziyyət	Forma	Real həyat nümunəsi
Qərarı indi verirsiniz	will	Waiter: "What would you like?" – "I'll have the soup, please."
Əvvəlcədən planınız var	going to	My sister is going to have a baby in May.
Dəqiq razılaşma (vaxt + yer)	Present Continuous	I'm seeing the dentist at 3 p.m. today.
Proqnoz: mənim fikrim	will	I think our team will win .
Proqnoz: özüm görürəm	going to	Be careful! You're going to fall !
Vəd və ya təklif	will	Don't worry. I'll carry your bag.

Gələcək zaman sözləri: tomorrow, tonight, next week, this weekend, soon, in two days, in 2030

Mini-dialog: həftə sonu planları

Ben: What **are** you **doing** this weekend? (razılaşma)

Mia: I'm **visiting** my parents on Saturday. My dad **is going to cook** a big lunch. (razılaşma + plan)

Ben: Lovely! I think the weather **will be** great. (fikir)

Mia: I hope so. Oh no, I forgot to buy a present!

Ben: Don't worry. I'll **drive** you to the shop. (təklif / indi verilən qərar)

Mia: Thanks! I **won't forget** this. (vəd)

Tez-tez edilən səhvlər

✗ I will to call you.

✓ I will call you.

✗ He will goes home.

✓ He will go home.

✗ Look! It will rain!

✓ Look! It's going to rain!

will-dən sonra həmişə fel ilkin formada işlənir: to yox, -s yox.

Sıra sizdə! Ən uyğun formanı seçin.

1. A: The phone is ringing. B: I _____ (answer) it.
2. We _____ (visit) my grandparents on Sunday. We've bought the tickets.
3. Look at that car! It _____ (crash)!
4. I promise I _____ (not / be) late.

Cavablar: 1 I'll answer · 2 are visiting / are going to visit · 3 is going to crash · 4 won't be

Other Important Tenses

Digər zamanlar · Daha dörd zamanı tanıyın: kitablarda, filmlərdə və işdə rastlaşacaqsınız.

PAST PERFECT

had + III forma

– hadn't worked · ? Had you worked?

Keçmişdə başqa əməldən ƏVVƏL baş vermiş əməl.

When I arrived, the film **had** already **started**.

She was upset because she **had lost** her phone.

Əvvəl: had started → sonra: arrived.

PRESENT PERFECT CONTINUOUS

have / has been + fel-ing

– haven't been working · ? Have you been working?

Keçmişdə başlayıb indi də davam edən fəaliyyət. Fəaliyyətə və müddətə diqqət edirik.

I've been studying English for two years.

Your eyes are red. **Have** you **been crying**?

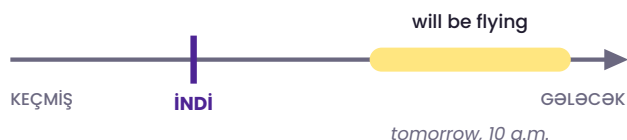
Müqayisə: I've read three chapters (nəticə) / I've been reading all day (fəaliyyət).

FUTURE CONTINUOUS

will be + fel-ing

– won't be working · ? Will you be working?

Gələcəkdə müəyyən anda davam edəcək əməl.

This time tomorrow **I'll be flying** to London.

Don't call at 8. **I'll be having** dinner.

Nəzakətli suallar üçün yaxşıdır: Will you be using the car?

FUTURE PERFECT

will have + III forma

– won't have finished · ? Will you have finished?

Gələcəkdə müəyyən vaxtdan ƏVVƏL bitəcək əməl.

By 6 p.m. **I'll have finished** work.

By next year, they **will have moved** to Dubai.

Zaman sözləri: by, by the time, by next year.

Kiçik fərq, böyük məna

	A variantı	B variantı
Past Simple / Past Perfect	When I arrived, the film started . (Əvvəl mən gəldim. Sonra film başladı.)	When I arrived, the film had started . (Film mən gəlməmişdən əvvəl başlamışdı.)
Present Perfect / Present Perfect Continuous	I've painted the kitchen. (İş bitib. Nəticəyə baxın!)	I've been painting the kitchen. (Fəaliyyət: saatlarla. Bəlkə hələ bitməyib.)

Narahat olmayın! A1–B1 səviyyəsində bu zamanları əsasən **tanımaq** kifayətdir. Nümunələri ucadan oxuyun, sonra hər qutudan **bir** cümləni bu həftə real söhbətdə işlədin.

Tense Comparison and Practice

Ümumi cədvəl · Əsas zamanları bir yerdə görün və özünüzü yoxlayın.

Zaman	Forma	Nümunə	İstifadəsi
Present Simple	fel (+ s)	I work in a bank.	vərdiş, faktlar
Present Continuous	am/is/are + -ing	I' m working now.	indi, müvəqqəti
Past Simple	fel + ed / qaydasız	I worked yesterday.	bitmiş keçmiş əməl
Past Continuous	was/were + -ing	I was working at 9.	keçmişdə davam edən
Present Perfect	have/has + III forma	I' ve worked here for 2 years.	təcrübə, nəticə, "indiyədək"
Future: will	will + fel	I' ll work tomorrow.	qərar, vəd, fikir
Future: going to	am/is/are going to + fel	I' m going to work late.	plan, əlamət
Future: Pres. Cont.	am/is/are + -ing	I' m working on Friday.	dəqiq razılaşma
Digər zamanlar (səh. 9)	had + III · have been -ing · will be -ing · will have + III	When I came, he had left .	əvvəl / müddət / gələcək

Düzgün cavabı seçin: a, b və ya c. Zaman sözlərinə diqqət edin!

- She _____ to work by bus every day.
a) go b) is going c) goes
- Be quiet! The baby _____.
a) is sleeping b) sleeps c) slept
- We _____ to the beach last Sunday.
a) went b) have gone c) were going
- I _____ TV when the phone rang.
a) watched b) have watched c) was watching
- _____ you ever been to Italy?
a) Did b) Have c) Do
- He _____ here since 2020.
a) lives b) has lived c) lived

- Look at the sky! It _____.
a) is going to rain b) will rain c) rains
- The phone is ringing! I _____.
a) answer b) am answering c) will answer
- We _____ my parents on Saturday. We have tickets.
a) are visiting b) visit c) visited
- She _____ eat meat. She is vegetarian.
a) isn't b) doesn't c) don't
- When I arrived, the train _____.
a) has already left b) already left c) had already left
- What time _____ you get up yesterday?
a) did b) do c) were

Cavab açarı

1 c · 2 a · 3 a · 4 c · 5 b · 6 b · 7 a · 8 c · 9 a · 10 b · 11 c · 12 a

10–12 düz: əla! · 7–9: yaxşı, səhv etdiyiniz mövzuları təkrar edin · 0–6: 3–8-ci səhifələri yenidən yavaş-yavaş oxuyun.

Study Plan and Final Message

Bir həftəlik plan · Gündə 15–20 dəqiqə. Kiçik addımlar, böyük nəticə.

Gün	Təkrar	Bu gün danışın və ya yazın
1	Present Simple (səh. 3)	Gündəlik rejiminiz haqqında 5 cümlə yazın. Ucadan oxuyun.
2	Present Continuous (səh. 4)	Ətrafınızdakı 3 nəfərin hazırda nə etdiyini təsvir edin.
3	Past Simple (səh. 5)	Dünənki gününüzü bir dəqiqəyə danışın. Səsinizi yazın.
4	Past Continuous (səh. 6)	when və while ilə 4 cümlə qurun. "What were you doing at 8 p.m.?"
5	Present Perfect (səh. 7)	"I have never ..." ilə 5 cümlə deyın. Dostunuzdan soruşun: "Have you ever ...?"
6	Future forms (səh. 8)	Həftə sonunuz haqqında danışın: plan, razılaşma və vəd.
7	Təkrar + test (səh. 9–10)	10-cu səhifədəki məşqi təkrar edin. 6 zamandan istifadə edərək 2 dəqiqəlik səsli mesaj göndərin.

5 dəq səhifəni OXUYUN

10 dəq ucadan DANIŞIN

5 dəq cavabları YOXLAYIN

irəliləyişim

Hər gündən sonra bir dairəni işarələyin.

1

2

3

4

5

6

7

Əvvəl danışın. Mükəmməllik sonra gələr.

Qaydalar anlamağa kömək edir, amma yadda saxlamağa **danışmaq** kömək edir. Heç kim üzməyi yalnız su haqqında oxuyaraq öyrənmir! Səhv edin, gülün, düzəldin və yenidən cəhd edin. Hər söhbət ingilis dilinizi gücləndirir.

- **Özünüzlə danışın:** işə gedərkən günün planını ucadan təsvir edin.
- **Səsli mesaj yazın:** dinləyin və təkmilləşdirəcəyiniz bir şeyi tapın.
- **Hər axşam 3 cümlə yazın:** nə etdiniz, nə edirsiniz, nə edəcəksiniz.

İngilis dilini nəhayət danışmağa başlayın!

Qaydaları artıq bilirsiniz – indi onları söhbətdə işlətməyin vaxtıdır! Almaz English-in onlayn ingilis dili dərslərinə qoşulun, müəllimlə birlikdə real həyat mövzularında danışın və inamla ünsiyyət qurmağa başlayın.

✓ Müəllimlə onlayn dərslər

✓ Bol danışmaq təcrübəsi

✓ Evdən, rahat öyrənmə

Qeydiyyat üçün Instagram-da bizə DM yazın!

@almazenglishcom · almazenglish.com

Bələdçini bəyəndiniz?

Faydalı ingilis dili məsləhətləri, gündəlik ifadələr və praktik dərslər üçün Instagram-da bizi izləyin!

Instagram: @almazenglishcom
almazenglish.com